

Nr 1 • 1999

SOLBLÄNK

Barncancerföreningen i Stockholmsregionen

Glädjeverkstan

När jag läste en artikel för några år sedan om clowner på Östra Sjukhuset i Göteborg blev jag rörd. Vilken fantastisk idé! Tänk att det inte funnits tidigare. Jag som varit så rädd under min sjukhusvistelse som barn. Det finns så många möjligheter att förändra i livet. Nu är det med stor glädje jag kan presentera clownerna Pajette och Garance som här nedan berättar lite om sig själva och sitt arbete på avdelning Q84.

Jag är glad att även kunna presentera en manlig clown, Magnus Lundblad, som kommer att arbeta som ersättare. Han har arbetat länge som mimare på Teater Pero och även som regissör på Cirkus Cirkör.

Skrattet är en helande medicin och jag hoppas verkligen att Glädjeverkstan skall kunna sprida lite ljus i vintermörkret. Kultur- och utbildningsnämnden sponsrar denna verksamhet fram till juni -99 då vi behöver nya medel för att Glädjeverkstan skall kunna fortsätta. Barncancerföreningen har visat sitt intresse att bidra till verksamheten men då resurserna är begränsade är vi beroende av ytterligare stöd för att verksamheten skall ha möjlighet att fortsätta.

Vi är mycket tacksamma för allt stöd vi kan få. Kom gärna med idéer eller tips om vilka som kan vilja stödja oss ekonomiskt.

Det finns säkert möjligheter om vi hjälps åt. Hör av er!

*Jeanette Elsell, Glädjeverkstan
Tel.: 08-26 98 66*

Namn: Eva Riepe

Alias: Garance

Yrke: Skådeartist, clown

Just nu: Aktuell i Cirkus Piggelin som clownen Elvira (Ny-premiär på A-L Sjukhus), och som Kristin i en clownversion av Fröken Julie.

Till vardags är jag anställd på Cirkus Piggelin inom NVSO. Cirkus Piggelin är en hälsopedagogisk föreställning som turnerar för låg- och mellanstadiet. Vi har sedan 1996 spelat för 23 000 barn.

Det är klart att det är annorlunda att jobba med barn på sjukhus jämfört med att jobba med barn på andra platser. En stor skillnad vid en ytlig jämförelse är att på skolor gäller det ofta att samla ihop, lugna ned och koncentrera en grupp på

ca hundra överstimulerade barn med mycket spring i benen. Samtidigt gäller det att inte skrämma eller ställa de lite blygare utanför det som händer på scenen.

Allas upplevelse är lika viktig. Jag vill inte att barnen passivt skall sitta och titta på det som händer framför ögonen på dem, det har de nog av från teve och video. Istället vill jag engagera dem så att de aktivt tar del av handlingen och talar om för mig vad som är rätt eller fel. Det förträffliga med teater till skillnad från film, är möjligheten till dialog mellan skådespelare och publik. Svårigheten ligger i att hitta de rätta verktygen och utnyttja dialogen.

Att träda in på onkologiska avdelningen på Astrid Lindgrens Sjukhus var en mycket annorlunda upplevelse. På en avdelning med trötta sjuka barn gäller nästan motsatsen - trötta, uttråkade eller rent av rädda barn behöver piggas upp och /eller fås på andra tankar. Det är viktigt att vara lyhörd för vad just de här barnen vill och orkar just nu, och det är lika viktigt att "vara där" för syskon och föräldrar också

- en sjukhusvistelse är påfrestande för alla parter.

Efter endast fem besök som clown är det svårt att sammanfatta alla intryck och göra en djupare utvärdering av arbetet på avdelningen. Det som slagit mig mest har varit suget efter omväxling och glättighet och den intensitet varmed barnen har lekt med oss. I början var vi lite tveksamma till den stora åldersskillnaden

mellan barnen - allt från 0 till 20 år. Men vi beslutade oss raskt för att ta kontakt med alla som var inlagda oavsett ålder för att se om vi kunde behövas någonstans.

Varje besök på avdelningen har hittills börjat med en liten show där ett av favoritmomenten är att klä ut alla i publiken med hattar, lösöron och målade näsor. Alla som orkar och har lust är välkomna att titta.

Efter showen uppstår ett trevligt kaos med själjonglering, blöta slickar från leksakshunden Rufus och småpengar som snyts ur diverse näsor. Tanken är att detta kaos mer och mer skall övergå till individuella stunder med barnen och föräldrarna när vi lärt känna varandra lite bättre. De barn som av någon anledning inte velat komma ut till oss kan sedan få ett besök.

De tonåringar som vuxit ifrån Rufus (dvs de flesta) får istället en liten pratstund eller en lektion i jonglering eller något annat som kan bryta den tidvis långa väntan.

Det är värmande att sedan låna ut Rufus för skötsel och promenader i korridoren, eller lämna några bollar till en tonåring som koncentrerat övar på ett jongleringstrick. Glad blir man av att höra att en håglös och trött 7-åring blivit piggare och gladare av att träffa oss, och att se att en mycket blyg flicka vågar sig fram och leka. När sedan en liten pojke går hem storgåtandes för att han måste lämna oss eller då ett annat barn absolut vill göra återbesök den dagen vi är där, känns det som om vi tillför något extra till avdelningen.

Namn: Anne-Marie B Möller

Alias: Pajette

Yrke: Clown samt teater- och cirkusregissör.
Just nu: Konstnärlig ledare för Teater Cyrk som sedan 1996 bedriver verksamheten "Clowner möter flyktingbarn". Arbetar som clown- och cirkuslärare på cirkusskola i Norge. Turnerar även regelbundet med Clownerna Kokovsky och Pajette och är med i Kultur i Vården.

Det som slår mig är den varma och trevliga stämningen på avd Q84.

Jag har nyligen börjat arbeta på sjukhus som clown, vanligtvis uppträder jag på scen i oftast lite bullriga miljöer. Här är alltså så mycket lugnare och det är viktigare att lyssna in varje barns behov. Några är pigga och därmed mycket aktiva tillsammans med oss, men man får inte glömma dem som just den här dagen av olika skäl inte orkar så mycket.

Tillsammans med dom gör vi något stillsammare. Föräldrarna har kanske lust att delta även de. Som sagt, vi försöker vara lyhörda för att vår vistelse på avdelningen ska bli så positiv som möjligt för dem som vistas där.

Jag tycker att det känns väldigt bra att arbeta på avd Q84.

Jag låg själv mycket på sjukhus som barn och då var

det så tråkigt, stelt och kallt om man jämför med hur avd Q84 ser ut.

Här finns gemensamhetsutrymmen, varma färger, leksaker, TV, kök att disponera osv. Jättetrevligt.

Men det blir nog tungt för föräldrar att ständigt försöka stimulera, leka

och trösta. Föräldrar till cancersjuka barn skall förutom sin egen stora oro och sorg orka med att ständigt finnas till hands, vara starka.

Vi som clowner blir ett välkommet avbrott för både barn, vuxna och personal.

Att få skratta tillsammans, glömma sorger och bekymmer för en liten stund, fördriva tiden som annars säkert kan kännas mycket lång.

Barnen får någon att busa och skoja med eller bara prata och fantisera med, blåsa såpbubblor och rita med eller ...

Efter en smärtfylld behandling kanske vi kan trösta om barnet vill det.

Det fina med att återkomma så regelbundet är att barn och vuxna lär känna oss, de blir trygga med oss. Barnen kan förbereda sig, längta till vårt nästa möte då de kanske vill visa något speciellt de har gjort eller så vill dom se något trick som vi har visat dom tidigare.

Vi blir vänner.